

Summarlist 2017:

AFTURLÍTANDI OG SAMTÍÐARLIST Í KLAKSVÍK

Summarlist er avgjørt eina vitjan verd. Hon vísur á, hvussu nógv góð list er úr Norðoyggjum, og hvussu nógv ymiskt er í býnum.

ANNIKA KUNOY IM

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Hvørt ár á Norðoya-stevnu hevur lista-framsýning verið í Klaksvík, men seinastu árin hava tað ikki verið tey etableraðu listafólkini, sum hava tikið lut í sýningunum, og tær hava manglað okkurt berandi.

Framsýningin var eisini í ár, men nú er sýningin lyft upp á eitt nýtt støði og er opin frá Norðoyastevnu til Sjómannadagin hálvan august. Tað er Norðoya Listafelag, sum hevur lagt sýningina Summarlist 2017 til rættis, og listin, sum er á sýningini er í høvuðsheitinum úr Norðoyggjum. Tað er fyrstu ferð, at listafelagið roynir hetta, og tað hevur hepnast einastandandi væl.

Framsýningin er ein stutt lista-søga um listina í Norðoyggjum. Hon vísur, hvar listin í Norðoyggjum byrjaði, og har hon er komin til nú. Sýningin er býtt í tvey, sum óivað er gjørt vegna plásstrot. Tey eldru verkini eru á loftinum har Kunningarstovan og Heimavirkið halda til. Eitt gamalt, sentralt hús frá 1930-inum, sum Kjølbroyð bygdi.

Tá í tíðini seldu teir búnýti í hús-inum. Í áttatiárunum varð húsið brúkt til ungdomshús. Tá setur ungdomurin seg í samband við Hans Jacob Glerfoss fyri at vita, um hann kann mála teimum ein málning á vegg. Hann málaði eina stóra mynd á vegg, sum kallast veitslulag. Myndin hevur mangan brattan farið, og hevur ikki fingið ábøtur gjøgnum tíðina. Tað sigur eina søgu um húsið, og at tað móguliga hevur gingið hart fyri seg inni har til tíðir. Verkið er málað á tapetið og er tí partur av sýningini.

Hølið hevur nógv vindeygu, so myndirnar hanga tætt í sokallaðari salonupphengning. Til framsýningina eru málningar, kollagir og skurðmyndir. Listafelagið eigur summi av verkunum, ímeðan summi eru lænt inn. Ongin av listafólkunum, sum umboðaði eru har, liva í dag.

Til ber at ognar sær ein flottan bóklings, sum hevur nakrar reglur um listafólkini á føroyskum og enskum.

Tá tú kemur inn í hølið og hyggur til vinstu, sært tú myndir frá síðst í 1800 talinum, sum Flora Heilman hevur málað. Hon var presta-

frúa á Viðareiði og hevur málað nógv. Hon møtir seinni fjølkøna Jógvan Waagstein um aldarskiftið 1800-1900, og frá henni fær Jógvan kunning og íblástur, og hann byrjar sjálvur eisini at mála. Hann malar nógv landsløg, og ger hetta slagið av list atkomuligt. Um hesa tíðina vitjar danin Emil Krause eisini í Føroyum og malar her. Hann ger fólkálivsmýndir frá tí tíðini. Hesar vøkru myndirnar er tær fyrstu av sínum slagi í Føroyum, tí ongin føroyingur málaði slíkt so tíðliga. Á savninum hongur ein mynd hann hevur málað av viðareiðismonnum, sum royta seyð. Hann hevur enntá navngivið mennirnar, sum eru á myndini.

Fyrsta ættarliðið av yrkislistafólki í Føroyum verða fødd frá 1900 til 1920. Eitt dømi er Elinborg Lützen, sum var grafikari. Ein av myndum hennara, sum hon gjørði í 1964 til Norðoya Apotek hongur á listasýningini.

Í hinum endanum av rúminum eru áhugaverdir málningar og skurðmyndir frá Janus Kamban og Fridtjof Joensen. Skurðmyndin hjá Janus Kamban er politisk, og er ein mynd av einum lítlum drongi, sum kastar ein stein. Hann eitur nakað so politiskt ókorrekt sum “palestinari”. Hetta vísur væl, hvussu tíðirnar eru broyttar.

Eitt høvuðsverk frá Mikines hongur eisini til sýningina, og tað var ein stovningargáva til felagið frá Føroya Banka, sum bankin æt tá. Hetta er eitt flott, stórt málari, sum eitur “Summarnátt”. Hetta hevur onkuntíð hingið á Listasavninum, men er nú aftur í Klaksvík.

Annar parturin av sýningini er í posthúskjallarinum, og tað er ein stuttur gongutúrur frá sýningini av gomlu verkunum til ta mod-

ernaðu sýningina, sum er har. Tað er eisini ein kærkomin steðgur, har tú kanst lata inntrykkið frá fyrri sýningini sodna, og móguliga liggja sum grundarlag, áðrenn tú fert víðari til ta næstu. Upplagt er at lesa eitt sindur í bóklínginum og fáa ein lítlan støðg her.

Kjallarin í ráu hølunum í 50 ára gamla posthúskjallarinum er høgur. Tað eru eini triggjar metr- ar frá gólvinum til loftið, og tú fært við tað sama eina heilt aðra

kenslu, tá tú kemur inn í hølið. Hølið luktar eitt sindur av vátum betongi, og tað ljóðar eftirí, tá tú tosar. Í bakgrundini hoyrir tú beinanvegin tos frá einum stutt- filmi, hóast filmurin er inni í ein- um av teim smærri rúmunum, og ikki møtir tær, tá tú kemur inn. Tað kennist eitt sindur, sum ert tú farin út úr Klaksvíkini og inn onkra aðrastaðni langt burtur. Hø- lið er púra rátt, og varð brúkt sum goymsla í posthúsinum fyrr.

